

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร

มกรรวัช รัตนสมบัติ¹, บุญวัฒน์ สว่างวงศ์²

^{1,2} สาขาวิชาการบริหารงานตำรวจ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา,
E-mail : 559123450020@ssru.ac.th¹, : Boonwat.sa@ssru.ac.th²

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ สถานภาพ การสมรส และระยะเวลาที่อาศัยในพื้นที่ และเพื่อทราบปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณโดยกำหนดกลุ่มขนาดตัวอย่างด้วยสูตรการคำนวณของ Taro Yamane จำนวน 398 คน โดยใช้ระดับความเชื่อมั่นที่ 95% เครื่องมือที่ใช้สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและเชิงอนุมาน

ผลการวิจัยพบว่า

1) ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลงาน รองลงมาคือด้านการมีส่วนร่วมในการค้นปัญหาและสาเหตุของปัญหาและด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน และด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินกิจกรรมตามลำดับ

2) ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นเขตดินแดง พบว่าประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพรายได้ต่อเดือน สถานภาพการสมรส และระยะเวลาที่อาศัยในพื้นที่ต่างกันมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นเขตดินแดงต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วม, การพัฒนา, ท้องถิ่น, เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

The participation of people in the development of Din Daeng District, Bangkok

Makorntawat Rattanasombat¹, Boonwat Sawangwong²

^{1,2}Branch Police Administration under the Suan Sunandha Rajabhat University,
E-mail : S59123450020@ssru.ac.th¹, : Boonwat.sa@ssru.ac.th²

Abstract

The purpose of this research is to study and Including to compare the level of public participation of people in the development of Din Dang District, Bangkok by gender, age, education level, occupation, income, marital status, and the duration of living in the area. And to know the problems, obstacles, and suggestions about the participation of people in the development of Din Dang District, Bangkok. This research is a quantitative research. The sample size is determined by 398 Taro Ya mane calculation formulas, with a connection level of 95%. The tools for data collection are questionnaires.

The research found that

1) The level of people that participation in the development of Din Dang area, Bangkok. In general, it is at a low level. When considering each side in order from the average, it was found that the highest was the participation in monitoring and evaluation. Next was the participation in finding the problem and what cause the problem. And participation in operations and the participation in planning of activities respectively

2) Comparative results of public participation in local development in Din Dang District. Found that people with gender, age, education level, occupation, income, marital status, and the duration of living in different area. The number that shown on the participation of people is different as 0.05.

Keywords : participation, development, Local, Din Dang District, Bangkok.

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

บทนำ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทอำนาจหน้าที่อย่างกว้างขวาง โดยไม่เพียงแต่มีหน้าที่ในการให้บริการสาธารณะพื้นฐานแก่ประชาชนในท้องถิ่นเท่านั้น แต่รวมถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในท้องถิ่นด้วย เป็นองค์กรที่เปิดโอกาสให้ประชาชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการบริหารงาน และการตรวจสอบการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น และส่วนราชการมีหน้าที่ในการส่งเสริมประชาธิปไตยความเสมอภาค สิทธิเสรีภาพของประชาชน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น (ณัฐหทัย เดโชพัฒนชาญานิน, 2556)

กรุงเทพมหานครมีการแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 50 เขต และเขตดินแดงเป็น 1 ในนั้น เขตดินแดงมีประชาชนอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก ทั่วไปจะเป็นแหล่งการค้า การบริการ และ แหล่งที่อยู่อาศัยหนาแน่นเป็นอย่างมาก (สำนักงานเขตดินแดง, 2561) จากการที่ในชุมชนมีผู้อยู่อาศัยอยู่จำนวนมากนี้จึงทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามขึ้นมามากมาย ทั้งด้านชุมชนแออัด ปัญหาด้านขยะต่าง ๆ การปกครองที่ไม่ครอบคลุม หากให้องค์กรฝ่ายปกครองของสำนักงานเขตทำหน้าที่ดูแลฝ่ายเดียวคงไม่สามารถดูแลปัญหาทั้งหมดได้อย่างทั่วถึง การแก้ไขปัญหาจึงจำเป็นต้องร่วมมือกับหลาย ๆ ฝ่าย ทั้งประชาชนในท้องถิ่นที่ต้องมีส่วนร่วมในแสดงความคิดเห็น การพัฒนาท้องถิ่น ช่วยกันดูแลในส่วนต่าง ๆ ให้มากขึ้น จะทำให้คุณภาพชีวิตของประชาชนในท้องถิ่นดีขึ้น ผู้วิจัยจึงทำวิจัยนี้ขึ้นมาเพื่อที่จะศึกษาถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร” เห็นว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นกลยุทธ์หนึ่งในการพัฒนาชุมชน โดยผู้วิจัยมุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาพื้นที่เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในท้องถิ่นให้ดียิ่งขึ้น ให้ตรงตามความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนและการพัฒนาที่ยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ สถานภาพการสมรส และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่
3. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร

สมมติฐานของการวิจัย

ประชาชนในเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน สถานภาพการสมรส และระยะเวลาที่อาศัย ต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

การทบทวนวรรณกรรม

ในการศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ดังนี้

1. แนวคิดที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน

เจริญ ภัสระ (2540, อ้างถึงใน โสภิตา ศรีนุ่น, 2558) ได้กล่าวถึง การมีส่วนร่วมของประชาชนว่า หมายถึง ความพร้อมและโอกาสที่ทั้งฝ่ายรัฐบาลและฝ่ายประชาชนยอมรับผิดชอบและกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน และ ยังได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชนในทฤษฎีที่แตกต่างกันอีก 4 ความหมาย ดังนี้

1.1. การมีส่วนร่วมของประชาชน คือ การที่กลุ่มประชาชนหรือขบวนการของประชาชน ซึ่งตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาเป็นผู้ที่อยู่ในวงนอกระบบราชการได้เพิ่มความสามารถในการควบคุมทรัพยากรและสถาบันต่าง ๆ ตามสถานะสังคมที่เป็นอยู่

1.2. การมีส่วนร่วมของประชาชน คือ การที่ประชาชนหรือชุมชน พัฒนาขีดความสามารถของตนเองในการจัดการและควบคุมการใช้และกระจายทรัพยากร และปัจจัยการผลิตที่มีอยู่ในสังคม เพื่อประโยชน์ต่อการดำรงชีพทางเศรษฐกิจและสังคมตามความจำเป็นอย่างศักดิ์ศรีในฐานะสมาชิกสังคม และในการมีส่วนร่วม ประชาชนได้พัฒนาการเรียนรู้และภูมิปัญญา ซึ่งแสดงออกในรูปการตัดสินใจในการกำหนดชีวิตของตนเองอย่างเป็นตัวของตัวเอง

1.3. การมีส่วนร่วมของประชาชน คือ กระบวนการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานพัฒนา ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ แก้ปัญหา ของตนเอง ร่วมใช้ความคิดสร้างสรรค์ ความรู้ และความชำนาญ ร่วมกับการใช้ทรัพยากรที่เหมาะสมและสนับสนุน ติดตามผลการปฏิบัติงานขององค์กรและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

1.4. การมีส่วนร่วมของประชาชน คือ กระบวนการที่ประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้รับโอกาสและได้ใช้โอกาสที่ได้รับแสดงออกซึ่งความรู้สึกริเริ่มคิด แสดงซึ่งสิ่งที่เขาต้องการ แสดงออกซึ่งปัญหาที่กำลังเผชิญ และแสดงออกซึ่งวิธีการแก้ปัญหา และลงมือปฏิบัติ โดยการช่วยเหลือของหน่วยงานภายนอกน้อยที่สุด

2. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

การพัฒนาสามารถรวมกับคำว่าท้องถิ่นจึงหมายถึงการเปลี่ยนแปลง ซึ่งมุ่งหวังผลเฉพาะให้เกิดขึ้นแก่ชาวบ้านหรือประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งด้วย (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2550)

2.1 สาระสำคัญของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550-2554) มุ่งพัฒนาสู่ “สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน (Green and Happiness Society) คนไทยมีคุณธรรมนำความรอบรู้ รู้เท่าทันโลก ครอบครัวยุบอุ่น ชุมชนเข้มแข็ง สังคมสันติสุข เศรษฐกิจมีคุณภาพ เสถียรภาพและเป็นธรรม สิ่งแวดล้อมมีคุณภาพและทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืนอยู่ภายใต้ระบบบริหารจัดการประเทศที่มีธรรมาภิบาล ดำรงไว้ซึ่งระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขและอยู่ในประชาคมโลกได้อย่างมีศักดิ์ศรี” เพื่อให้การพัฒนาประเทศระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 มุ่งสู่ “สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน” ภายใต้อุดมการณ์ “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” เห็นควรกำหนดพันธกิจของการพัฒนาประเทศ ดังนี้

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

1. พัฒนาค้นให้มีคุณภาพ คุณธรรม นำความรอบรู้อย่างเท่าทัน มีสุขภาวะที่ดีอยู่ในครอบครัวที่อบอุ่น ชุมชนที่เข้มแข็ง พึ่งตนเองได้ มีความมั่นคงในการดำรงชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรีภายใต้ดุลยภาพของความหลากหลายทางวัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2. เสริมสร้างเศรษฐกิจให้มีคุณภาพ เสถียรภาพ และเป็นธรรม มุ่งปรับโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถแข่งขันได้ มีภูมิคุ้มกันความเสี่ยงจากความผันผวนของสภาพแวดล้อมในยุคโลกาภิวัตน์บนพื้นฐานการบริหารเศรษฐกิจส่วนรวมอย่างมีประสิทธิภาพมีระดับการออมที่พอเพียง มีการปรับโครงสร้างการผลิตและบริหารบนฐานความรู้และนวัตกรรมใช้จุดแข็งของความหลากหลายทางชีวภาพ และเอกลักษณ์ความเป็นไทยควบคู่กับการเชื่อมโยงกับต่างประเทศและการพัฒนาปัจจัยสนับสนุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน พลังงาน กฎกติกา และกลไกสนับสนุนการแข่งขันและการกระจายผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม

3. ดำรงความหลากหลายทางชีวภาพ และสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อม สร้างความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน เป็นธรรม และมีการสร้างสรรค์คุณค่า สนับสนุนให้ชุมชนมีองค์ความรู้ และสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อคุ้มครองฐานทรัพยากร คุ้มครองสิทธิ และส่งเสริมบทบาทของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากร ปรับแบบแผนการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมตลอดจนรักษาผลประโยชน์ของชาติจากข้อตกลงตามพันธกรณีระหว่างประเทศ

4. พัฒนาระบบบริหารจัดการประเทศให้เกิดธรรมาภิบาลภายใต้ระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มุ่งสร้างกลไกและกฎระเบียบที่เอื้อต่อการกระจายผลประโยชน์จากการพัฒนาสู่ทุกภาคี ควบคู่กับการเสริมสร้างความโปร่งใส สุจริตยุติธรรมรับผิดชอบต่อสาธารณะ มีการกระจายอำนาจและกระบวนการที่ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ สู่ความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจ สังคม และการใช้ทรัพยากรแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 (พ.ศ.2545-2549) ได้อัญเชิญ "ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" มาเป็นปรัชญานำทางในการพัฒนาและบริหารประเทศ ควบคู่ไปกับกระบวนการพัฒนาแบบบูรณาการเป็นองค์รวมที่มี "คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา" ต่อเนื่องจากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 โดยให้ความสำคัญกับการปัญหาจากวิกฤตเศรษฐกิจให้ลุล่วง และสร้างฐานเศรษฐกิจภายในประเทศให้เข้มแข็งและมีภูมิคุ้มกันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงจากภายนอกขณะเดียวกันมุ่งการพัฒนาที่สมดุลทั้งด้านตัวคน สังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนและความอยู่ดีมีสุขของคนไทย (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2549)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ตรัยรัตน์ พิทักษ์กุล (2555) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลนครรังสิต จังหวัดปทุมธานี พบว่า

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในด้านการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลนครรังสิต ประชาชนในเขตเทศบาลนครรังสิต มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามรายด้าน ประชาชนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมต่อกิจกรรมของเทศบาลนครรังสิตในด้านการตัดสินใจมากที่สุดรองลงมาได้แก่ ด้านการรับผลประโยชน์ ด้านการดำเนินการและด้านการประเมินผลตามลำดับ

2. เมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมด้านการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครรังสิต จำแนกตามปัจจุบันส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มี เพศ แตกต่างกันมีระดับมีส่วนร่วมที่แตกต่างกันมีนัยสำคัญ

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

ทางสถิติที่ .05 ส่วนประชาชนที่มีอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และสถานภาพการสมรส แตกต่างกันไม่พบความแตกต่างการมีส่วนร่วมด้านการพัฒนาท้องถิ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

วันกวี คุมคง (2557) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมมรการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาล แหลมฉบัง อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชน ในเขตเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นราย ด้านพบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน รองลงมาคือด้านการมีส่วนร่วมใน การวางแผนและด้านการมีส่วนร่วมการดำเนินงาน ตามลำดับ ผลการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับระดับ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นต่อองค์ประกอบด้านต่าง ๆ ของประชาชนในเขตเทศบาลแหลมฉบัง พบว่า เมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ระยะเวลาในการอยู่อาศัยในเขตแหลมฉบังซึ่งประชาชนที่มีระยะเวลา การอยู่อาศัยบนเขตพื้นที่มากกว่า 20 ปี มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นมากที่สุด เขตพื้นที่การอยู่อาศัยใน 5 ตำบล ได้แก่ ตำบลทุ่งสุขลา ตำบลบึง ตำบลหนองขาม ตำบลบางละมุง ตำบลสุรศักดิ์ พบว่า ประชาชนส่วน ใหญ่มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นแตกต่างกันตามลำดับ โดยมีข้อเสนอแนะคือ ควรมีนโยบายในการให้ ความรู้ความเข้าใจกับประชาชนในท้องถิ่นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมมรการพัฒนา โดยอาจผ่านผู้นำชุมชนหรือ ผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น รถประชาสัมพันธ์ เคเบิลทีวี ฯ และควรมีการส่งเสริมให้ประชาชนในท้องถิ่นมีกิจกรรม ร่วมกัน เพื่อเกิดความสามัคคีและมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นด้วย

โสภิตา ศรีนุ่น (2558) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเบตง อำเภอบตง จังหวัดยะลา ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองเบตง อำเภอบตง จังหวัดยะลา ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 41-50 ปี มีสถานภาพสมรส จบการศึกษาในระดับอนุปริญญา/ปวส. ประกอบอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว และมีรายได้ระหว่าง 15,001-20,000 บาท/เดือน ประชาชนมีส่วนร่วมใน การจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเบตง อำเภอบตง จังหวัดยะลา อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีส่วนร่วมในการ ปฏิบัติการ มากที่สุด รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และน้อยที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล ตามลำดับ และพบว่าประชาชนที่มีเพศ อายุ สถานภาพ และ อาชีพ แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเบตง อำเภอบตง จังหวัดยะลา ไม่แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีระดับการศึกษาและรายได้แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเบตง อำเภอบตง จังหวัดยะลา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พรณิฉัย นิตโรจน์ (2557) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนของ กรุงเทพมหานคร ศึกษาเฉพาะกรณีการจัดทำแผนชุมชนพึ่งตนเองเขตวังทองหลวง พบว่าการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในขั้นตอนการวางแผน และการประเมินผลการดำเนินงานตามชุมชนพึ่งตนเองตามหลักปรัชญาเศรษ กิจพอเพียงนั้นไม่เกิดขึ้นเนื่องจากเป็นแผนที่ได้รับการกำหนดมาแล้วจากกรุงเทพมหานคร โดยการจัดทำ โครงการโดยสำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร และส่งมาให้สำนักงานเขตทั้ง 50 เขตดำเนินการตามแผน ซึ่งถือว่าเป็นการกำหนดนโยบาย หรือโครงการโดยภาครัฐ เป็นแบบบนล่าง (Top-Down Policy Formulation)และการประเมินก็เป็นประเมินด้านเดียวเช่นกัน แต่การมีส่วนร่วมของประชาชนในขั้นตอน การปฏิบัติหรือดำเนินการตามชุมชนพึ่งตนเองตามหลักปรัชญาเศรษกิจพอเพียง นั้น ตั้งแต่ขั้นตอนการ คัดเลือกแกนนำชุมชน และอบรมวิทยากรกระบวน ขั้นตอนการจัดเวทีเรียนรู้ และสร้างความเข้าใจ ขั้นตอน การสำรวจข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล ขั้นตอนการยกร่างแผนชุมชนพึ่งตนเองตามหลักปรัชญาเศรษกิจ

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

พอเพียง ขั้นตอนการจัดเวทีประชาพิจารณ์ จนถึงขั้นตอนนำเสนอแผนชุมชนพึ่งตนเองตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่อสำนักงานเขต นั้น จะพบว่ามีปัญหาอุปสรรคมากมายทั้งทางด้านของภาครัฐคือ ฝ่ายพัฒนาชุมชนเอง หรือภาคประชาชนเอง เกิดขึ้นมากมาย เช่น การอบรมคณะทำงานจัดทำแผนชุมชนพึ่งตนเองตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงยังไม่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการสร้างความรู้ความเข้าใจอย่างพอเพียงในการสร้างวิทยากรกระบวนการได้ และขั้นตอนที่จะทำให้ผู้เข้ารับการอบรมวิทยากรกระบวนการเกิดความรู้ความเข้าใจยังไม่มีประสิทธิภาพพอเพียงที่จะดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

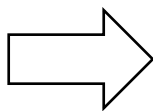
กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้นำแนวคิดและทฤษฎีของ เจมส์ คีตตี้ ปิ่นทอง (2538, หน้า 272-273) โดยมีกรอบแนวคิดดังนี้

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน สถานภาพการสมรส และระยะเวลาที่อยู่อาศัยในพื้นที่
2. ตัวแปรตาม มี 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินกิจกรรม ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน และด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลงาน

ตัวแปรต้น

ปัจจัยส่วนบุคคล
1. เพศ
2. อายุ
3. ระดับการศึกษา
4. อาชีพ
5. รายได้ต่อเดือน
6. สถานภาพการสมรส
7. ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในพื้นที่

ตัวแปรตาม

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น ในพื้นที่เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินกิจกรรม
3. ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลงาน

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร” นี้เป็นวิจัยเชิงปริมาณ ประชากร ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งสิ้น 72,669 คน (ข้อมูลประจำปี พ.ศ. 2562) ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ ร้อยละ 5 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 398 คน ใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญและใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3
 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
 วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ โดยมี สถิติที่ใช้ในการวิจัยคือสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สำหรับการบรรยายข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล และ ใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ได้แก่การทดสอบค่าที (T-test) การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One – Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่จะทดสอบด้วยวิธีการของ LSD (Least Significant Difference)

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าเพศของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 50.3 และเพศชาย จำนวน 198 คน คิดเป็นร้อยละ 49.7 อายุของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุ 20-30 ปี จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 30.7 รองลงมา คือ อายุ 31-40ปี จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 25.1 รองลงมาอายุ 41-50 ปี จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 20.9 รองลงมาต่ำกว่า 20 ปี จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 19.3 คน และ อายุ 40 ปีขึ้นไป จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.0

ตอนที่ 2 ผลค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่เขตดินแดง พบว่า อยู่ในระบับน้อยทุกข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ลำดับแรก คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลงาน ($\bar{X} = 2.45$) รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการค้นหาและสาเหตุของปัญหา ($\bar{X} = 2.40$) ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 2.37$) และด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินกิจกรรม ($\bar{X} = 2.37$) ตามลำดับ ดังตารางที่ 1

ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น ในพื้นที่เขตดินแดง	ระดับความพึงพอใจ			ลำดับ
	Mean	S.D.	แปลผล	
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา	2.40	0.738	น้อย	2
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินกิจกรรม	2.37	0.657	น้อย	4
3. ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน	2.37	0.662	น้อย	3
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลงาน	2.45	0.696	น้อย	1
ภาพรวม	2.40	0.598	น้อย	

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่เขตดินแดง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

(1) จำแนกตามเพศ พบว่า ค่า Sig. ในภาพรวมเท่ากับ 0.926 แสดงว่าประชาชนที่มีเพศต่างกัน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่เขตดินแดงโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งค่า Sig. มากกว่า 0.05 จึง ปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3
 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
 วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

(2) จำแนกตามอายุ พบว่า ค่า Sig. ในภาพรวมเท่ากับ .000 แสดงว่าประชาชนที่มีอายุต่างกัน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่เขตดินแดงโดยรวมแตกต่างกัน ซึ่งค่า Sig. น้อยกว่า 0.05 จึง ยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

(3) จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ค่า Sig. ในภาพรวมเท่ากับ .000 แสดงว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่เขตดินแดงโดยรวมแตกต่างกัน ซึ่งค่า Sig. น้อยกว่า 0.05 จึง ยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

(4) จำแนกตามอาชีพ พบว่า ค่า Sig. ในภาพรวมเท่ากับ .000 แสดงว่าประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่เขตดินแดงโดยรวมแตกต่างกัน ซึ่งค่า Sig. น้อยกว่า 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

(5) จำแนกตามรายได้ พบว่า ค่า Sig. ในภาพรวมเท่ากับ .000 แสดงว่าประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่เขตดินแดงโดยรวมแตกต่างกัน ซึ่งค่า Sig. น้อยกว่า 0.05 จึง ยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

(6) จำแนกตามสถานภาพการสมรส พบว่า ค่า Sig. ในภาพรวมเท่ากับ .000 แสดงว่าประชาชนที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่เขตดินแดงโดยรวมแตกต่างกัน ซึ่งค่า Sig. น้อยกว่า 0.05 จึง ยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

(7) จำแนกตามระยะเวลาที่อยู่อาศัยในพื้นที่ พบว่า ค่า Sig. ในภาพรวมเท่ากับ .000 แสดงว่าประชาชนที่มีระยะเวลาที่อยู่อาศัยในพื้นที่ต่างกัน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่เขตดินแดงโดยรวมแตกต่างกัน ซึ่งค่า Sig. น้อยกว่า 0.05 จึง ยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่เขตดินแดง	เพศ	อายุ	ระดับการศึกษา	อาชีพ	รายได้	สถานภาพการสมรส	ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในพื้นที่
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการค้นปัญหาและสาเหตุของปัญหา	0.745	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินกิจกรรม	0.391	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
3. ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน	0.924	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลงาน	0.383	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
ภาพรวม	0.926	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3
 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
 วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

สมมติฐาน	ผลการทดสอบ
1. ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน
2. ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน
3. ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน
1. ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน
1. ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน
1. ประชาชนที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน
1. ประชาชนที่มีระยะเวลาที่อยู่อาศัยต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร แตกต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน

อภิปรายผล

1. การศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร จำนวน 398 คน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีช่วงอายุระหว่างตั้งแต่ 20-30 ปี มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเป็นนักเรียน/นักศึกษา มีรายได้ต่อเดือนอยู่ที่ 10001-20000บาท/เดือน สถานภาพการสมรสคือโสด และ ระยะเวลาที่อาศัยในพื้นที่คือ 5-15 ปี สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้ ระดับของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร ภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการค้นปัญหาและสาเหตุของปัญหา ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินกิจกรรม ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน และ ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลงาน แสดงให้เห็นว่าประชาชนในพื้นที่เขตดินแดง ส่วนใหญ่ไม่ค่อยตระหนักและไม่ค่อยให้ความสนใจต่อการพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่เขตดินแดง กรุงเทพมหานครเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ จีรบรรณ อินทรีสังวร (2552, น.19) กล่าวว่า เงื่อนไขของการมีส่วนร่วมของประชาชน มีหลายเงื่อนไข โดยหนึ่งในเงื่อนไขที่สำคัญ คือ ประชาชนต้องมีเวลาที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้น จากผลการวิจัย พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเป็นนักเรียน/นักศึกษา จำเป็นต้องไปเรียนหนังสือตามภารกิจประจำวันอย่างต่อเนื่อง จึงอาจไม่มีเวลาพอที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงส่งผลให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับน้อย

ปัจจัยส่วนบุคคล (เพศ) พบว่า ประชาชนผู้ที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น มีเพศที่แตกต่างกัน ระดับการมีส่วนร่วมโดยภาพรวม ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินกิจกรรม ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน และด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลงานไม่ต่างกัน และระดับการมีส่วนร่วมด้าน

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

การมีส่วนร่วมในการค้นปัญหาและสาเหตุของปัญหาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งความแตกต่างในด้านการมีส่วนร่วมในการค้นปัญหาและสาเหตุของปัญหาระหว่างเพศชายและเพศหญิง ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากเพศชายและเพศหญิงอาจด้วยเพศหญิงมีจำนวนมากกว่ามีเวลาอยู่ในพื้นที่มากกว่าและอาจจะมิมุมมองและความละเอียดที่ต่างกัน การแสดงความคิดเห็นถึงปัญหาและสาเหตุของปัญหาที่แตกต่างกัน ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงอาจทำให้เพศชายและเพศหญิงมีระดับการมีส่วนร่วมแตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นริศ ชำนุรักษ์ (2548) อังโนถึงตริยรัตน์ พิทักษ์กุล, 2555) พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีส่วนร่วมต่อการดำเนินงานพัฒนาชนบทของสภาตำบล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 อาจเป็นไปได้ว่า ประชาชนเพศหญิงซึ่งมีจำนวนมากกว่าเพศชายและมีเวลาวางที่อยู่ที่อยู่กับพื้นที่มากกว่าเพศชาย จึงได้มีส่วนร่วมในการสำรวจข้อมูลเพื่อค้นหาปัญหา ร่วมจัดลำดับ ความสำคัญของปัญหาตามความเร่งด่วน ร่วมในการตัดสินใจเลือก/ความต้องการของประชาชนในชุมชนชุมชนเพื่อพัฒนาหมู่บ้าน และเสนอแนะให้เทศบาลมีการสนับสนุนและให้ความรู้ เกี่ยวกับการจัดทำแผนชุมชนเพื่อนำไปเสนอแผนงาน/โครงการในการจัดทแผนพัฒนาเทศบาล มากกว่าประชาชนเพศชาย

ปัจจัยส่วนบุคคล (อายุ) พบว่า ประชาชนผู้ที่มีส่วนร่วมในการพัฒนา ที่มีอายุที่แตกต่างกัน ระดับการมีส่วนร่วมโดยภาพรวม ด้านการมีส่วนร่วมในการค้นปัญหาและสาเหตุของปัญหา ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินกิจกรรม ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน และด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลงานแตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากประชาชนในช่วงวัยที่ต่างมีความรับผิดชอบที่ต่างกัน ช่วงอายุประชาชนที่ต่ำกว่า 20 ปีอาจมีหน้าที่ที่ต้องศึกษาเล่าเรียนจึงไม่สามารถเข้าร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นได้เท่าที่ควร และประชาชนที่ช่วงอายุ 50 ปีขึ้นไปอาจมีปัญหาในด้านสุขภาพต่างๆ จึงอาจส่งผลให้ช่วงอายุที่แตกต่างกัน มีระดับของการมีส่วนร่วมที่แตกต่างกันด้วยเช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ บรรเจิด สอพิมาย (2550) อังโนถึง วิษณุ หยกจินตตาม, 2557) พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในความคิดเห็นของผู้วิจัยอาจกล่าวได้ว่าประชาชนที่มี อายุุน้อยอาจจะยังไม่เห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วม ยังมองไม่ออกว่าการมีส่วนร่วมสำคัญ เพียงใด ซึ่งต่างจากประชาชนที่มีอายุมากกว่า ที่มีประสบการณ์ในหลาย ๆ ด้าน มองภาพได้ กว้างกว่าและเห็นความสำคัญและความจำเป็นของการมีส่วนร่วม ประชาชนที่มีอายุต่างกัน จึงมีระดับการมีส่วนร่วมต่างกัน

ปัจจัยส่วนบุคคล (ระดับการศึกษา) พบว่า ประชาชนผู้ที่มีส่วนร่วมในการพัฒนา ที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน ระดับการมีส่วนร่วมโดยภาพรวม ด้านการมีส่วนร่วมในการค้นปัญหาและสาเหตุของปัญหา ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินกิจกรรม ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน และด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลงานแตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากประชาชนในทุกุระดับการศึกษามีความคิด มีหลักการในเรื่องการพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่เขตดินแดงที่ต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัครวินท์ ศาสนพิทักษ์และวิมลรัตน์ ยิ้มละมัย (2549) พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลตำบลวิเศษไชยชาญ ในภาพรวมมีระดับการศึกษาที่ต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งอาจเป็นเพราะประชาชนในทุกุระดับการศึกษามีความคิดในเรื่องของการให้ความสำคัญกับการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นแตกต่างกัน โดยผู้ที่มีการศึกษาในระดับที่สูงมักจะเห็นความสำคัญของการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นน้อยกว่าผู้ที่มีการศึกษาในระดับที่น้อยกว่า

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

ปัจจัยส่วนบุคคล (อาชีพ) พบว่า ประชาชนผู้ที่มีส่วนร่วมในการพัฒนา ที่มีอาชีพที่แตกต่างกัน ระดับการมีส่วนร่วมโดยภาพรวม ด้านการมีส่วนร่วมในการค้นปัญหาและสาเหตุของปัญหา ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินกิจกรรม ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน และด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลงานแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องจากประชาชนประกอบอาชีพหลากหลายแตกต่างกัน ช่วงเวลาว่างของประชาชนจึงไม่ตรงกัน จึงเล็งเห็นความสำคัญของการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นที่แตกต่างกัน ซึ่งที่สอดคล้องกับงานวิจัยของ วชิราวรรณ นิลเกตุ (2553อ้างในถึง วิษณุ หยกจินตตาม, 2557) พบว่าประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาโดยรวมรายด้านแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในความคิดเห็นของผู้วิจัยอาจกล่าวได้ว่าประชาชนที่ต่างอาชีพกัน ย่อมมีมุมมองและประสบการณ์ที่เกิดจากความเคยชินในการประกอบอาชีพของตน จึงอาจทำให้เกิดความแตกต่างเรื่องความคิดเห็นในการมีส่วนร่วม

ปัจจัยส่วนบุคคล (รายได้ต่อเดือน) พบว่า ประชาชนผู้ที่มีส่วนร่วมในการพัฒนา ที่มีรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกัน ระดับการมีส่วนร่วมโดยภาพรวม ด้านการมีส่วนร่วมในการค้นปัญหาและสาเหตุของปัญหา ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินกิจกรรม ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน และด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลงานแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากประชาชนที่มีรายได้อยู่ในระดับสูงกว่า มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร มากกว่าประชาชนที่มีรายได้อยู่ในระดับต่ำกว่า ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ จอห์นและนอร์แมน (John, Norman, 1997, p97 อ้างในถึง โสภิตา ศรีนุ่น, 2558) ได้ศึกษา กล่าวถึง ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของบุคคลมีหลายปัจจัย โดยหนึ่งในปัจจัยที่สำคัญ คือรายได้ เป็นปัจจัยในเชิงโครงสร้างทางสังคม เหตุที่รายได้เป็นปัจจัยสำคัญที่กำหนดการมีส่วนร่วมนั้น เป็นเพราะว่าการเข้าไปมีส่วนร่วมได้เป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นโดยมิต้องแลกกับสิ่งใด อย่างน้อยที่สุดก็เป็นการเสียโอกาสในการกระทำการอื่นเมื่อพิจารณาในทางเศรษฐศาสตร์ดังนั้นโดยทั่วไปแล้วบุคคลที่มีฐานะในเชิงรายได้และในทางสังคมสูงมักจะมีส่วนร่วมในเรื่องใดเรื่องหนึ่งมากกว่าบุคคลที่มีรายได้ต่ำ

ปัจจัยส่วนบุคคล (สถานภาพการสมรส) พบว่า ประชาชนผู้ที่มีส่วนร่วมในการพัฒนา ที่มีสถานภาพการสมรสที่แตกต่างกัน ระดับการมีส่วนร่วมโดยภาพรวม ด้านการมีส่วนร่วมในการค้นปัญหาและสาเหตุของปัญหา ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินกิจกรรม ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน และด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลงานแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเพราะว่าสถานภาพเป็นสิ่งที่บ่งบอกสถานภาพทางสังคมของบุคคลให้ผู้อื่นรับรู้และเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร ซึ่งไม่มีวิจัยที่สอดคล้อง

ปัจจัยส่วนบุคคล (ระยะเวลาที่อาศัยในพื้นที่) พบว่า ประชาชนผู้ที่มีส่วนร่วมในการพัฒนา ที่มีระยะเวลาที่อาศัยในพื้นที่ที่แตกต่างกัน ระดับการมีส่วนร่วมโดยภาพรวม ด้านการมีส่วนร่วมในการค้นปัญหาและสาเหตุของปัญหา ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินกิจกรรม ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน และด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลงานแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากประชาชนที่ระยะเวลาที่อาศัยในพื้นที่นานกว่า มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร มากกว่าประชาชนที่ระยะเวลาที่อาศัยในพื้นที่น้อยกว่า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วันกวี คุ่มคง (2557)พบว่าระยะเวลาการอยู่อาศัยมากกว่า20ปี มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นมากกว่าระยะเวลาการอยู่อาศัย 16-20ปี, 11-15ปี, 6-10ปี, 1-5ปี ตามลำดับ

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร มีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ควรทำการศึกษา ด้านต่าง ๆ ของนโยบายที่มีอยู่ แล้วนำผลที่ได้มาเปรียบเทียบกัน เพื่อที่จะได้ ข้อมูลของนโยบายที่มีคุณภาพในการนำไปใช้
2. ควรจะศึกษาบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติจริงของประชาชนที่มีส่วนร่วมในด้านการ พัฒนา เพื่อนำผลการศึกษาไปกำหนดกลยุทธ์และนโยบายในการทำงานของสำนักงานเขต

ข้อเสนอแนะ ในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การทำวิจัยในครั้งต่อไปควรศึกษาข้อมูลของสำนักงานเขตอื่น ๆ ในเรื่องเดียวกันนี้เพื่อจะได้นำ ข้อมูลมาวิเคราะห์และพัฒนาต่อไป
2. การทำวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ดังนั้นในการทำวิจัยครั้งต่อไปเห็นควรให้ผู้วิจัยท่านต่อไป ควรทำการวิจัยเชิงคุณภาพ

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นเขตดินแดง กรุงเทพมหานครนี้สำเร็จ ลุล่วงไปได้ด้วยการให้ความช่วยเหลือและคำแนะนำตลอดจนการตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆจนเนื้อหา ครบถ้วนสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา ของอาจารย์บุญวัฒน์ สว่างวงศ์ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาใน การทำวิจัยในครั้งนี้ ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ขอขอบพระคุณสำนักงานเขตดินแดง และประชาชนในเขตดินแดง ที่ได้กรุณาให้ผู้วิจัยได้เข้าไป เก็บ รวบรวมข้อมูล และให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามด้วยความเต็มใจจนเก็บข้อมูลได้ครบถ้วนสมบูรณ์

เอกสารอ้างอิง

- จิรวรรณ อินทริย์สังวร. (2552). การมีส่วนร่วมของประชาชนเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาสามปี: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแพ้ว อำเภอแม่ลาว จังหวัดเชียงราย. การศึกษาอิสระรัฐ ประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏ เชียงราย.
- เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง. (2538). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา. กรุงเทพฯ: ศักดิ์โสภการพิมพ์.
- ณัฐหทัย เดโชพัฒนชญานิน. (2556). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การ พัฒนาด้านสังคมและคุณภาพชีวิตของเทศบาลตำบลเขาน้อย อำเภอปรานบุรี จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์. รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาประชาคมเมือง และชนบท, มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- ตรัยรัตน์ พิทักษ์กุล. (2555). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลนครรังสิต จังหวัดปทุมธานี. รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, มหาวิทยาลัยราช ภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี.

การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
วันที่ 23 พฤศจิกายน 2562

- พรณิฉัย นิติโรจน์. (2557). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนของกรุงเทพมหานคร. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, คณะนิติศาสตร์, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ระบบสถิติทางการทะเบียน. (2561). จำนวนประชากรในพื้นที่เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร. สืบค้นเมื่อ 21 กุมภาพันธ์ 2562, จาก http://stat.dopa.go.th/stat/statnew/upstat_age.php
- วันกวี คุ้มคง. (2557). การมีส่วนร่วมมรการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลแหลมฉบัง อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี. รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารทั่วไป, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิษณุ หยกจินตตาม. (2557). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนหมู่บ้านทุ่งกร่าง ตำบลทับไทร อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี. รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานเขตดินแดง. (2561). ข้อมูลประชากรในพื้นที่เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร. สืบค้นเมื่อ 21 กุมภาพันธ์ 2562, จาก http://www.bangkok.go.th/dindaeng?fbclid=IwAR3YUPDdwhOwcOd1haTlEXBmKlz_gE599BfAnahLXWchTCC3gqHLP973Ogc
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2550). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. กรุงเทพฯ.
- โสภิตา ศรีนุ่น. (2558). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเบตง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา. รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- อัศวินท์ ศาสนพิทักษ์, วิมลรัตน์ ยิ้มละมัย. (2549). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลตำบลวิเศษไชยชาญ อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.